

یاداشتنامه‌ی کۆبونەوه‌ی جەماوەری پارکی ئازادی

دوای پانزەسێ ساڵ ئە خۆبەرپۆه‌بردنی کوردستان، هیشتا زۆر داخواری و پێداویستی سەرەتایی وەلامیان وەرنگرتۆتەوه، خەئکی کوردستان کە دەیانسێ ساڵه ناوای خۆزی کۆتایی هاتن بە بێمافه‌کانیان و لەو پێناویدا خەباتی زۆر قوربانی زۆریان پێشکەش کردووه، ماوه‌ی پانزەسێ ساڵه به‌هۆی دووژمێنی دەرەکییه‌وه چاوپۆشییان له‌ بێمافه‌کانی خۆیان و له‌ ناته‌واوییه‌کانی دەسه‌لات کردووه. خەئکی کوردستان نومییدو چاوه‌روانییان وابوو به‌ نەمانی رژیمی به‌عس کۆتایی به‌ بێمافییه‌کانی نەوانیش بیست، به‌لام به‌داخه‌وه تەنانه‌ت دوای نەمانی ئەو رژیمه‌ش هەم بێمافییه‌کانی خەئک و هەم ناته‌واوییه‌کانی دەسه‌لات درێژەیان هەیه‌ و بگره‌ قوتزیش بوونه‌ته‌وه، ئەمانه‌ ناره‌زایه‌تی خەئکی پەرە پێداوه‌ و تووڕه‌یی خەئک له‌هه‌موو رووییه‌که‌وه رووی له‌زیادبوونه‌.

له‌رووی سیاسیه‌وه نەوه‌ی خەئک ناوای خۆزی بوو به‌دینه‌هات، ئازادی و سەر به‌خۆیی کوردستان و مافی دیاریکردنی چاره‌نووسه‌که‌ی به‌هه‌ندیك دەسکه‌وتی حزبی و تاییه‌تی له‌ ده‌سه‌لاتی عیراق گۆردرایه‌وه، ناعه‌داله‌تی له‌ بواری ئابووری دا هه‌موو یاساكانی به‌چۆکدا هێناوه، ده‌ستراگه‌یشتن به‌هەر چمکیکی ده‌سه‌لات کۆمه‌ئیک سەرمایه‌دارو خاوه‌ن موئکی له‌سەر هه‌تتوقیه‌وه، راسته‌ ئه‌وان له‌چاوه‌رمانه‌برانی دیکه‌ موچه‌یان زۆر زیاتره‌، به‌لام چه‌ند به‌رابه‌ری موچه‌که‌شیان ناکاته‌ نیوه‌ی ئەو سەرۆه‌ته‌ی کۆیانکردۆتەوه. کەم نین ئەوانه‌ی چه‌ندین پارچه‌ زه‌وییان وەرگرتووه‌ و ئەوانه‌ش زۆر زۆرن که‌ به‌ پێی مەرجه‌کانی خۆشیان مافی زه‌وی وەرگرتنیان هه‌یه‌ به‌لام تانیستا بێهه‌شن نیی. ده‌سه‌لاتداران خۆیان و داموده‌زگاكانیان به‌به‌رده‌وامی له‌ناوو کاره‌با به‌هره‌مه‌ندن، به‌لام بۆ خەئک به‌سه‌عات دیاریده‌که‌ن و نیستا ده‌یانه‌وئیت ئەو مه‌سئولیه‌ته‌ش له‌کۆل خۆیان بکه‌نه‌وه‌ و بیده‌ن به‌که‌رتی تاییه‌ت. به‌که‌رتی نەوه‌ی خەئک ساڵه‌های ساڵه‌ چاوه‌رێ بوو به‌روو خانی به‌عس و دامه‌زراندنی ناوچه‌ی خۆبەرپۆه‌به‌ر ژبانیان به‌ره‌و ناسوده‌یی و نارامی و خۆشگۆزه‌رانی بچیت، پێچه‌وانه‌که‌ی ده‌بێنریت. ئەمانه‌ ناره‌زایه‌تی خەئکیان پەرە پێداوه‌ و ئەو ناره‌زایه‌تیانه‌ له‌چه‌ند شوین ته‌قیونه‌ته‌وه‌ و له‌چه‌ند شوینی دیکه‌ش به‌رنامه‌ریژی ده‌کریت بۆ هاتنه‌مه‌یدان و خۆنمایش کردنی.

ئیه‌ خەئکی شاری سلیمانی به‌شیک له‌و هیزه‌ جەماوه‌ریه‌ نارازییه‌ین و داواده‌که‌ین ئەم داخواریانه‌مان جیه‌جی بکریت:

1- داواده‌که‌ین ئازادی راده‌برین و خۆپیشاندان و مانگرتن وه‌ک مافیکی سەرەتایی خەئک و وه‌ک ریگایه‌ک بۆ خەباتی مه‌ده‌نی و دیموکراتیک به‌ره‌سی بنسريت و له‌و بواریدا ریگری نه‌کریت. به‌و پێیه‌ش ئەوانه‌ی ته‌قه‌یان له‌ریپووانی خەئک کردووه، ئەوانه‌ی فه‌رمانی ئەو کاره‌یان داوه‌ و هه‌روه‌ها هه‌موو ئەوانه‌ی توندوتیژییان به‌کاره‌یناوه‌ به‌ پێی یاسا ئیپرسینه‌وه‌یان له‌گه‌ڵ بکریت و بدرینه‌ دادگا.

2- پێوستیه‌کانی ناوو کاره‌با و سوتنه‌مه‌نیه‌کان و خزمه‌تگۆزاریه‌کانی تر که‌ پێداویستی سەرەکی و مافی سەرەتایی خەئکن، دا‌بێنکرین و چاره‌سه‌ری یه‌کجاری و بنه‌بریان بۆ بدوژریته‌وه.

3- گرانی بازار ته‌نگی به‌ خەئکی ئەم شاره‌ هه‌ئچنیه‌وه، وه‌ک ده‌ئین بازاری سلیمانی یه‌کیک له‌بازاره‌ گرا نجانانه‌کانی جیه‌انه‌، بۆیه‌ داوا‌نه‌که‌ین:

ا- نرخ بۆ کالاکان دا‌بێنریت و نرخه‌کان یه‌کسان بن له‌هه‌موو جیگا‌کان.

ب- لانی که‌می موچه‌کان به‌ پێی نرخ‌ی کالاکان دیاریبکریت، به‌مه‌رجیک وەلامده‌ره‌وه‌ی پێوستیه‌کانی خەئک بیست.

ج- هه‌ئگرتنی باج له‌سەر ئەو کالایانه‌ی بۆ ژبانی خەئک سەرته‌تاین و که‌مکردنه‌وه‌ی باج به‌شیوه‌یه‌کی گشتی، هاوکات کردنه‌وه‌ی دوکان و بازار له‌گه‌ره‌که‌کان له‌سەر ئەرکی ده‌سه‌لات و به‌نرخ‌ی گونجاو کالاکانی بۆ دا‌بێن بکریت.

4- گه‌نده‌ئنی ئیباری که‌ ته‌واوی مه‌یدانه‌کانی ژبانی خەئک و به‌رپۆه‌بردنی کاروباره‌کانی گرتۆتەوه، خه‌ریکه‌ کوردستان به‌ره‌و وێرانی زیاتر پالپێوه‌ده‌نیست. پاره‌خواردن و به‌رتیل و واسیته‌ و خزخزمینه‌ و.... ده‌ست تیوه‌ردانی حزب له‌هه‌موو مه‌یدانه‌کاندا، بواری ژبان و پێشکه‌وتنی ئەم کۆمه‌ئگایه‌ به‌رته‌سک کردۆتەوه‌ و به‌ره‌و ئیفلیجی بردووه. داواده‌که‌ین ئەمه‌

كۆتايى بېت، ئەويش ئەريگاي لابردي گەندەئەكان و ئېپرسىنەوۋە لەكارەكانيان و لەسەرچاۋەي سەرۋەتەكان، وە دانانى لېژنەيەكى ھاۋبەش ئە دەزگاپەيوەندىدارەكان و خەئك بۇ بەدواداچوونى ئەو كارانە.

5- كېشەي نىشتەجېبوون چارەسەر بكرىت، ئەويش بە بەرەسى ناسىنى ئەۋەي ھەموو تاكىكى سەرۋ 18 سال مافىەتى كە لەشۋىنى نىشتەجېبوونى تايىبەتى خۇي بە ھەرەمەند بېت، ئەويش ئەريگاي دروستكردى شوقەي نىشتەجېبوونەۋە.

لەكۆتايىدا داۋانەكەين دەسە لاتداران بەگشتى بەبەرپرسىيارىتى تەۋاۋەۋە ئەم داخۋازيانە ۋەربىگرن و مەدەنيانە و شارستانيانە مامەئەي ئەگەئدا بكن.

2005/9/17

ئەم ياداشتنامەيە ئەلايەن (دەستەي داکۆكى ئە داخۋازيەكانى خەئكى سلىمانى) يەۋە نامادەكراۋەۋە ئە كۆبوونەۋەيەكى جەماۋەريدا كە ئەرۋۇي 2005/9/17 ئە پاركى نازادى سازكرا، پەسەندكراۋەۋە رۋۇي 2005/9/18 دەستەي داکۆكى ئە داخۋازيەكانى خەئكى سلىمانى كە بەرپوۋەبىردنى كۆبوونەۋەكەشى ئەئەستۋكرتبوو، بەنۋىنەرايەتى كۆبوونەۋەكە ياداشتنامەكەيان پېشكەش بە ھەريەك ئە پارىزگاي سلىمانى، ئەنجومەنى پارىزگاي سلىمانى، سەرۋكى حكومەتى ھەريە (سلىمانى) و سەرۋكى حكومەتى ھەريە (ھەولېر) ۋە سەرۋكى ھەريە كوردستان كىردو ئەگەئ جىگىرى پارىزگادا كۆبوونەۋەۋە داکۆكيان ئە داخۋازيەكان كىرد.

ج/ پارىزگارى سلىمانى بەريز جوتيار نوورى ھاۋرايى و لايەنگرى خۇي بۇداخۋازيەكان راگەيانندو بەئىنى دا بيا نەنە بەرنامەي كارىانەۋە. ئەۋ بارەيەۋە دەستەي داکۆكىكردىن راگەيانندى رۇژنامەگەرى ژمارە {1} ي بلاۋكردەۋە.

ھەر ئەبارەي ئەۋ چالاكيە و داخۋازيەكانىەۋە، دۋاي كۆبوونەۋەۋە رۋۇي 9/13 ئە پاركى نازادى كە دەستەي داکۆكى ئە داخۋازيەكانى خەئكى سلىمانى تېدا پېكەت، ئە 2005/9/16 ئەرادىۋو تەئەفزيۋنى نازادى چاۋپېكەۋتنيكى يەك سەعاتى ئەگەئ اكرەم چاۋشىن و عەلى مەۋئودو محمد رەۋوف ئە نجامدراۋ ھۆكارو نامانچ و رىي و شۋىنى كۆبوونەۋەكەي 9/17 يان رۇشكردەۋە.

لەكاتى بەرپوۋەچوونى كۆبوونەۋەكەي 9/17 يىشدا چەندىن چاۋپېكەۋتن ئەگەئ كەئانەكانى راگەيانندن كراۋ ھەريەك ئە عەلى مەۋئود، ناسۋكەمال، اكرەم چاۋشىن و نەۋزاد صلاح ۋەلامى چەندىن پرسىيارى راگەيانندەكانيان دايەۋە.

كۆمىتەي دەرەۋەي يەكېتى كۆمۇنىستەكان ئە عىراق